

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznani enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Italijani in Slovani.

Uže večkrat smo omenili, da se Italijani zares liberalno, t. j. pošteno vedó nasproti vstanku Slovanov v jugu, vse drugače nego Nemci. Naj denes tu navedemo nekoliko besedij italijanskega poslanca v parlamentu rimskem, Alvisi-ja, katerih končni nauk naj si i vsak Slovenec zapomni. On piše uredniku beneškega „Tempo“ tako-le: „Ustanovljenje odbora v pomoč hercegovskih ranjenikov, proži mi priliko, da vam izrečem solidarnost principov in da vas ohrabrim v plemenitem obnašanji vašega lista nasproti vstanku slovanskemu proti turški vladi. Vzdrževati in braniti svobodo in neodvisnost naroda, kateri, ne pazeč na moč tlačiteljev domačih in izvenjskih, bojuje za svobodo domovine, dolžnost je vsacega Italijana, kateremu je spomin naših mučnikov za svobodo svet. Jaz kot Italijan želim Slovanom zmage in kot državnik bi hotel, da naša vlada bode prva, ki pozdravi povsod zastavo, kjer se pokaže z geslom, pod katerim se je tudi Italija zedinila: neodvisnost in svoboda“. Preverjen sem, da je dobra ona politika, ki se oslanja na pravico in terja narodne pravice, tudi če ima večja sila vspeh. Bil je enkrat čas, ko so Italijanci po jednem nevspehu pisali slavnistih: „Iz naših kosti se masčevalo porodi.“ In če so se iz italijanskih grobov rodili masčevalci, zakaj se ne bi pri družih potlačeni narodih.“

Tolažba iz izpodbuja je za vsako slovanske srce čuti od tujca tako poštene besede! Iz tega je pa tudi razvidno, kako bi napačno ravnali mi narodni Slovani, ko bi osvojili ono utramontansko politiko, ki bi najrajše razbila dovršeno italijansko

narodno-zedinjenje. Kar sebi Slovani želimo, drugim ne zavidamo.

O Turčiji

piše dunajsk list sledeči članek:

„Nihče ne bode neizkušenega mladeniča zavidal za prvo pijanost od tabaka ali vina. Ponosno pogumnež dim svoje cigare pred se puha in se hvali, največjega pivca pod mizo prepijaniti; ali trdo se prevzetnost izplačuje in proseče glede grešnik k bogovom, da bi mu pomoč poslali. Tudi Turčija ima sedaj svojo mačjo bolezen; njen prvi bankerot jej nij teknil. Bankerot je bil narejen s tako lehkomišelnostjo, ki se ne more dovolj ostro obsojevati in ki nij v skladu z dostojnostjo kake države in javnim pravom. Turški dostojanstveniki so pred kraham še spekulacije na borzi delali in se obogatili. Sedaj pa izpoznavajo, da so kakoš umorili, ki je jajca nesla. Protesti evropskih posojevalcev bi brez vtisa na Turčijo ostali, ona nij natančna v moralnem čutu. Ali mislilo se je v Carigradu, da bode Evropa malo zmenila se, če Turčija le polovico obresti svojim upnikom plačuje, ter da bode Turčiji na podlogi tega „reda“ mogoče, novih posojil dobiti. V tem se je pa porta popolnem zaračunila. Pajk nezaupanje prede v Carigradu svoje mreže. Turčija je imela v očeh Evrope le vrednost, dokler je obresti svojih dolgov plačevala. Sedaj se studom od države obračajo, ki ne zasluži, da je v Evropi.“

„V čutu te izpremembe so začeli turški državniki drugače govoriti. Oni hočejo upnike pregovoriti, da z utrganjem polovice obrestij nič ne izgube, ker po petih letih bode zopet vse v redu. Turčija se bode re-

formirala in okrepila. Ali po sreči svet pozna, kaki so turški uradniki, kaj hočejo in morejo narodi, ki pod Turčijo žive. Poznajo se elementi, ki morejo dosedanje stanje Turčije oslabiti, a nihče ne pozna faktorjev, ki bi mogli novčne in gospodarsvene razmere izboljšati. Jasno je, da obljube Turčije ne morejo izpolniti se, in baš ker je varljivost teh obetanj vsemu svetu vidna, morejo le občno nezaupanje vzbuditi.“

Poleg tega pa Turčija žuga, da če jej Evropa kredit odtrga, ne bode Turčija nobenih obresti plačevala. Ali novih izgub ne bo nihče trpel, kjer je vsaka žrtev zastoj, kar pride to pride. — Sedanji položaj se ne more držati. Sedaj je Turčije le vedno motenje in vznemirjenje za evropski kapital, le gnjil in gnjilobo izpuhajoč kraj na polji evropske gospodarsvenosti.“

Tako pišejo sedaj že listi one stranke, katera je bila do sedaj vedno za Turke in je še sedaj proti Slovanom. Le organ kranjskih nemškutarjev in Nemcev je še vedno turški prijatelj.

Jugoslovansko bojišče.

Srbski „Istok“ pozivlje skupščino naj bode dosledna in piše: „Sedaj je na dnevnem redu samo jedno vprašanje od katerega je odvisna bodočnost i Srbije i Srbsva, vprašanje: je-li skupščina ratobrna? Nečemo vprašati, kaj se je zgodilo za kulisami, dosta, da imamo pred soboj jasne besede skupščinske adrese. S premembo ministertva nij prestala moralna obveza narodne skupščine, da ostane verna svojej izjavi, ki jo je pred celim svetom izpovedala.“ Potem citira one besede iz adrese, ki obetajo pones in čast srbstva braniti.

Listek.

Kupa brinjevca.

(Izvirna povest, spisal Liberius.)

III.

(Dalje.)

„Meni še nij govoril nikedar resno o tem, akoravno vem, da me ljubi in tudi jaz ga imam rada. A kaj bode iz tega, družine ne more rediti in omikan nij mnogo,“ pritakne urno zvita Irena, kajti na en pot se jej zasveti lepa njena prihodnost, ako jo vzame najemnik. Gospa bode potem, vsega bode imela obilo, in starec ne živi tako dolgo, — potem pa dobi družega — boljšega od dacarja, če hoče.

Mati ne odgovori ničesar temu, zmajuje z glavo in ramama, in se zopet utopi v svoje prejšnje misli.

Tihota nastane. Posled se sklani mati

in odide. Pri vratih pa se ozre še enkrat nazaj in pravi:

„Le pomisli, kaj delaš, kakor si postiljaš, tako bodeš spala, kakor si izvoliš, tako boš imela, stara si dovolj, tvoja glava, tvoj svet.“

Ireno urežejo precej globoko zadnje besede. Da materi ne godi najemnik, ne more umeti, vsaj je vendar bogat, in kaj je lepši od bogatstva.

Pol jezeč se, pol smeječ, in v sladki misli, da je še lahko graščakinja, če hoče, odloži šivanje, se nasloni v naslanjač in vzame v roke francoski roman, kateri jej dopada izvrstno, posebno pa zdaj, vsaj morda pride kmali čas, ko bode vedno lahko brala, kadila cigare, zapovedovala po širnem gradu — povrh pa ljubila, katerega bode hotela. — Vsaj ljubezen je prosta in sree prostorno in primerno za mnogo krilatih metuljev v moških podobah.

IV.

Drugo jutro, ko je vstajalo solnce iz-za gore, korakal je proti Bistriškemu gradu učitelj Glavač in ugibal mnogo in premišljeval, kako se je z gospodo obnašati, kako v sobo stopiti; kako in kaj govoriti in še mnogo drugega, vsaj ti o ljubi bog, on vsega tega nij bil vaje. Ko je študiral štiri dolge klase šest še daljih let, stanoval je pri starikavi ženski, ki nij bila natančna, kar se tiče etikete. In pozneje v svojem službovanji potreboval nij družega, kot da je gospodu župniku ali kaplanu ponižno roko poljubil in pokrivalo stisnil pod pazduho, če je imel čast občevati ali govoriti z njimi.

A zdaj to je vse kaj družega. Obiskavati gospodo, to je grajskega najemnika, in ako je povrh še jako imenitno njegovo obiskovanje, namreč povabil biga v nedeljo k kosilu in mu pri tej priložnosti predstavil svojo nadepolno ljubeznjivo Ireno.

Iz Zagreba 25. okt. [Izv. dop.]

Slabo vreme je vstanek v gornji Bosni močno demoraliziralo. Tuje elemente nij lahko skupaj držati v taci časih in razpršili so se. Sedaj bodo čez zimo držali domači hajduki, ki so vodstva polastili se in so res v taci razmerah kakoršne so sedaj, ko nij nobene jednotne vstajniške vlade niti jednotne organizacije, — povsem naravni in najboljši vodje. (Glej dopis od dalmatinsko-turške meje o hajduku Golubu. Uredn.) — Mladi Karažoržević je imel pod imenom Mrkonjić uže 380 mož, največ tujcev, a ti so sedaj razpršeni. To je škoda. Sicer pak se je tudi tu pokazalo, da taki tujci ki imajo velike potrebe in so dobrega življenja vajeni, naj ne hodijo v vstaše. Sicer pa bodo do sedanje izkušnje na spomlad dobro prišle in vstaja je permanentna do spomladi celo v Bosni gotovo, tem bolj pak v Hercegovini. Po zimi se bode tu doli od nas najbrž malo čulo, a toliko ipak, da bodo Slovani vedeli, da vstaši so še tudi v Bosni.

Od dalmatinsko-turške meje 22. oktobra. [Izv. dopis.] Tudi v Sinju se je uže davno osnoval podpiralni odbor, pa menda le, da ima ime, da je tudi v Sinju gibanje. Dela pravega pa nij. Priložnost je tam, da je nij lepše. Turška meja je uro hodá daleč. Sinj je z lepo cesto z morjem zvezan, tako, da v petih urah do bodo vse kar jim je treba. Ljudstvo je dosta navdušeno, ali manjka, kakor menda še drugod tudi organizacije, delovanja.

Pred kacími 6 tedni je bilo prišlo kacíh 100 pušk v okolico, in drugi dan imeli so prostovoljci napasti v Bosno. Ali osnovatelji sami mladi možje, ali bolje „babe“, nijso se mogli zdržati, da ne bi povsod pripovedovali, kaj se godi, tako da je še tist dan izvedel c. kr. okr. glavar Arcon vse, ter konfisciral puške in prah.

Zdaj pa so vsi pali na Arcona, ki je pa le c. kr. uradnik, in gotovo manjši protivnik Sinjancev nego oni sami. Takoj na to je sklenila narodna čitalnica izključiti ga iz čitalnice, ali on je to izvedel, ter izstopil sam. S čuvanjem na njega, pak si ga le vedno bolj razdražijo.

In tako je zaspalo okolo Sinja vse. Seznanil sem se tudi s Havlasom in Lukešem. Prvi mlad človek kacíh 22 let star, strašen idealist, sedi v Sinju kacíh 14 dni, pa čaka,

drugi je pa znan. Lukeš mi je pripovedaval raznovrstne reči od vseh bojev. Hvalil mi je posebno Goluba pri Kninu. Tu gre vse jako dobro. Golub je priprost človek, koji ni brati ni pisati ne zna, ali ljudje mu zapajo, in ima prè tudi dober talent.

Koce katere je v imenu ljubljanskega slovenskega odbora dr. Vošnjak poslal, razdelili smo pol v Ercag Novi, pol pa okolo Knina. Skrbite kaj za odejo, mraz bo najhujši sovražnik pribeglim, za katere imamo mi skrbeti, kaj še le njihovim za slobodo borečim se bratom, očetom ali sinom! Zatorej ne nehajte nabirati, ampak daj še enkrat kdor si uže enkrat dal.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. oktobra.

Poljski poslanci so baje sklenili, državni zbor precej zapustiti, ako se letos sprejme lani odloženi Wildauerjev nasvet, ki hoče šolo še bolj nemškeje centralizaciji izročiti. — Cesar je izdal 23. t. m. na Stremajerjev predlog naredbo, da odslej direktorje na srednjih galiških šolah cesarkončno potrjuje v imenovanji in da imenuje minister naučni profesorje. S tem ne bode več mogoče gališkemu deželnemu šolskemu svetu, samonpravno v teh zadevah postopati.

Tirolski Italijani v Trientu so porabili prehod nemškega cesarja skozi avstrijski Trient za demonstracijo, s katero so izrazili svojo željo po odločitvi od nemškega Tirola.

Nadvojvoda **Albrecht** je prišel v Prago támošnje vojaško garnizono ogledat. „Pol. Corr.“ pravi, da nij resnično, da bi za **hrvatskega** ministra bil namenjen Bedeković in da Pejačević misli odstopiti.

Vnauje države.

Iz Zemuna se 25. okt. „D. Ztg.“ brzojavlja: V **Belgradu** so bile tri skrivne seje skupščine, pri katerih se je obravnavalo zaradi skrunjenja meje od strani Turkov. Rezultat obravnave je bil, da je 61 udov skupščine se izreklo za vojno in 41 pak proti vojni s Turki.

Turčija uže sama priznaje svoje strašne grehe. Iz Carigrada se telegrafuje uradno, da so turški vojaki baši-bozuki v Bosni oropali več kristijanskih vasi in posekali kristijane in da je bilo v Hercegovini vstašev, ki so se uže podvrgli, obešenih na ukaz turške oblasti. — Porta pravi le, da je ukazala „preiskavanje“ in kazen (?) krivcev.

Iz Pariza prihaja po tegratu novica, da v ministerstvu nij prepira. To poročilo se ponavlja bog ve kolikokrat, menda kolikor krat nij nič drugega povedati. Vendar najbrž oznanjuje protivnost tega kar trdi.

Iz Rima se poroča: „Italijanska oznani pravi: Več nemških škofov je pri papeži vprašalo, kako naj se obnašajo, da ne pridejo več v sukob s svojo vlado. Antonelli je vsem nemškim škofom naznanil to terjatev in vprašal jih, kaj mislijo, kako bi se modus vivendi z nemško vlado dosegel. (Najbrž bodo cerkveni listi skušali to vest ovreči.

Dopisi.

Iz Sevnice pri Savi 26. okt. [Izv. dop.] Kakor so Nemci v državnem zboru edinost mej ustavoversko stranko sklenili, ne glede na različnost stanov, ravno taka in še življša potreba edinosti v domači hiši je pri Slovencih.

Prvi nam je Slovenec, Slovan, brat naš a ljudje drugih narodnostij, znajo nam biti le prijatelji, ne bratje. Ker se bližajo zopet dolgočasni zimski večeri, bi morda bil pripraven čas, da si občni program (? Ur.) za vse Slovence sestavimo. Kajti nujni čas je uže, da si narodnjaki literarno delo, katero še višje žrtve potrebuje, mej soboj razdele, da se ne vržejo vsi na časnikarsko polje. Kajti časnikov imamo preveč, a književna literatura je še premala. Teda edinosti nam je najprej potreba. Rimska zgodovina nam kaže, da se mali narod, ako je trdno združen in politično krepko zvezan, more ne le samo večjim sovražnikom ubraniti, nego tudi do take sile se ukrepi, da mnogo močnejše sovražnike premore. Čemu nas uči zgodovina te resnice, ako jih sebi v korist ne obračamo? Čemu nam je učenost, čemu so nam skušnje, ako potlačeni narod na noge pomagati ne možemo.

Po pruskih zmagah začela je avstrijska nemška vlada z večjo odločnostjo segati na življenje Slovanov. Nemčurstvo nam je v zadnjih letih vsled naše nejednosti uže okužilo nekoliko občin. Edini pot, zdravo seme narodnega mišljenja v okraje zasejati, je boljše organizovanje, zbiranje raztrošenih in razkoljenih sil. Saj imamo zakon, ki nam združevanje pripušča. Ta organizacija mora izhajati iz taci načel, v kojih se združujejo vsi narodni Slovenci. Iz take organizacije naj

To nijso mejhene reči, posebno njemu učitelju, ki nikedar nij vabil v gostije, redkoma bil povabljen od gospoda župnika, od gospode po bližnjih gradeh pa nikedar.

Da, ko bi vsaj vedel, kako bi začel govoriti, kak uzrok bi našel in polagoma napeljal govorico na svoj mlin.

Mrzel pót oblije učitelja pri teh mislih po čelu, po životu in povsod, in prepriča se, da to ne bode morda tako lahko, kot si domišljuje, da se bode gospod Pelin morda izgovarjal in vničil vse njegove zlate gradove o prihodnji sreči ljubeznjive Irenice.

Ko koraka tako čmerikavega lica in vpognene glave dalje, zasveti mu čez dolgo zopet lepa, prav lepa in pametna misel v obriti glavi.

Učitelj Glavač je bil tudi za silo lovec, a ne jako nevaren. Mnogo potov ga je vzel rudečelični farni kaplanček s soboj na lov, bolje morda, da mu je delal semtrtje družino, kot zaradi lovske izkušnje. In učitelj

je bil na to vedno ponosen, in še kako. Snel je radosti žareč z stene zarjovel puško in ponosno naznanil ženici, da ima čast, s samim kaplanom iti na lov. Starka nij v taci okoliščinah nikedar ugovarjala, ne, še vesela je bila tega, misleč: vsaj je vendar lepo, če se ima moža, katerega ljubi celó čestita duhovščina in ga vabi v družino.

Učitelj se spomi pri tej priči, da se je približal lovu čas in da naznani gospodu najemniku, koliko divjačine je letos po njegovih gozdih, napelje potem govorico, da bi bilo dobro, napraviti skupni lov, in potem mu odkrije svojo najiskrenejšo željo, ki mu beli uže precej časa glavo.

A v tem trenutku je najvažnejši, da obudi najprvo lepo in dobro misel pri gospodu najemniku v sebi namreč, da se vede gospodsko in elegantno in stavi modre besede na modro mesto.

Brez izkušnje in truda pa nij nič, tega

se je on davno prepričal. Poskusiti mora tedar koj tukaj na planem, kako postavim bode vstopil v grajsko sobo, kako se priklanjal, kako govoril.

Tamkaj nasproti ob stezi raste kljukasta črviva vrba in učitelj obdarjen z živo domišljijo, si urno narisa v duhu, da ta vrba naj bi bila, postavim, gospod Pelin, njena senca grajska sobana. Priložnosti ima torej dovolj tu, časa tudi, da poskusi, kako se bode treba po njegove misli vesti v gradu.

Tedaj najprvo misleč, da ima grad uže pred soboj, jame počasneje stopati, kajti čul je nekda, sam ne vè, kje, da imenitni gospodje le počasi hodijo in gospod farni župnik tudi. S palico bližati se hiši in obiskovati ljudi, tudi nij spodobno, torej proč z njo tje kaj v mejo, kajti njegova z železom okovana grjača ga velja nekaj teško zasluženih grošov. Škoda bi bila in še ve-

bodo izključeni stanovski interesi, sploh taki, koji ne zadevajo vsega naroda. Občna tla našej delavnosti i složnosti naj bode tedaj socialno prerojenje našega naroda i skupna politika, narodni ponos, i pospeševanje izobraženosti. Vsi drugi postranski nameni, nas peljejo v razkolništvo i neslogo. Taka organizacija naj bi imela v kmetstvu najmočnejše korenine, svoje zanesljive i delavne zastopnike pa naj bi imela v vseh mestih i trgih po Slovenskem. Naša organizacija mora moralno delati, izpodrivati nasprotnike s pomočjo časnikov, razširjevati podučne knjige itd. Zgodovina nas uči, da narod, čegar sile so razpršene, ne more dolgo živeti, on postane plen, zdaj temu zdaj onemu sovražniku. Naše največje geslo naj bode, delati za celoto, delati za blagor vseh, delati za narod.

Iz Trnovega na Notranjskem 25. okt. [Izv. dop.] Vsled permanentnega štirinajst dnevnega dežja prestopile so vode svoje struge in poplavlile ne samo bližnje polje, nego i v privodnih, poslopih mnogo škode ali vsaj neprijetnostij prouzročile. Tako v Kosezah, Bistrici, Dobrem polji itd. V zadnji vasi podrl se je celo mlin; no, voda je samo pripomogla, kajti bil je vsled malomarnega gospodarstva uže davno na prevagi. — Sicer neprijateljica a denes dobro došla, nas bo valjda „večnega“ dežja i porodila nam prijetnejše jesenske dneve.

Da ne bi imel pratike, lahko bi bil v hitrici zapisal „pomladanske“, kajti črešpljeva drevesa, oslobodivši se obilnega sadu, pričele so na novo poganjati i — cvetiti! Dobro; pa bomo po zimi zopet slivovko kuhali!

Znane konfiskacije nabranih novcev za Hercegovince od strani postojnskega okr. glavarstva, deželna vlada nij potrdila, a obsojen je nabiralec, tukajšnji trgovec i vrli narodnjak g. Brinšek na globo 5 gl. — Vlada opira se baje na ono plesnjevo „Gubernialverordnung“ od l. 1818 ali ka-li?

Nabiranje se bode sedaj nadaljevalo, da se i bistriški okraj pridruži častno onim, koji so uže z izdatnimi svotami zabilježeni. To terja čast i narodni ponos! Posebno obleke, kočev itd., lahko bi se mnogo nabralo i zljajšalo nekoliko nazim sirotam mrzle zime. Ne varamo se valjda, ako stavimo v tem obziru veliko zaupanje v naš

lika, ako se izgubi, s soboj jo pa jemati ne sme in ne more.

Pred hišo se osnaži tudi obleka, poravnajo lasje in klobuk. Z nepopisljivo urnostjo jame torej opletati učitelj z višnjevim robcem po velikanskih čevljih, na gosto z žrebli okovanimi, kajti gizdalin nij bil on nikedar, varčen pa vedno.

A o gorje in strah, stoprv zdajci zapazi, da palec desne noge sili na beli dan, da takov skoraj ne more pred gospoda Pelina. To ga neizmerno razjari, v oblake kriče daje precej nespodobna imena svojej zakonskej polovici, ker mu nij naznanila prej tako nesrečo in ga spomnila, da bode treba popravka. Zdajci poskuša in primerja, kako mora stopiti, da zakrije z levim čevljem revščino desnega. In v resnici posreči se mu, in velik, težek kamen se mu odvali pri tej priči od prsi.

(Dalje prih.)

krasni spol, kajti tu je iskati posebne občutljivosti usmiljenja i človekoljubja.

Izdatno bi lahko pripomogla i naša duhovščina, da bi posnemala ono raznih družih krajev, kjer se v cerkvah pobira i celo darove ali „ofre“ napravlja. Lahko bi ona iz lece zbranim vernikom naslikala žalostno podobo gladnih i zmrzujočih sirot, pozvala na pomoč kolikor kdo more; i zaznamovala kraj kamor treba darove v obleki i novcih nositi. Vsaj bi to ne bila politika v cerkvi, nego samo humaniteta, katere pokriviteljica mora cerkev v prvej vrsti biti. Vsaj tu ne gre samo za „pogansko“ narodnost, nego za „krst častni i slobodo zlatno“. Tedaj na delo!

S Pivke 24. okt. [Izv. dop.] Roparska druhal na Učki potnike vedno napada. Slovenski listi so uže poročali o romarjih, koji so bili tam oropani. Čuje se pak vedno o novem nasilstvu. Vlada je v svojej skrbnosti nastavila 5 žandarmov v Juršičah, da noč i dan stražijo gozd snežniške graščine pred „tatovi“ lesa, kateri pa še nijso vsi oddeljeni, toraj imajo servitutne pravice tam. Kaj, ko bi se i na druge davkoplačevalce ozir jemalo i skrbelo za to, da se prej omenjena roparska druhal razprši, ter varuje imetje i život državljanov. Sicer bi se lahko mislilo, da so graščine še vedno protežirane!

Domače stvari.

— („Laibacher Tagblatt“) je črež dolgo in dolgo časa zopet enkrat en pisan t. j. ne s škarjami iz družih novin izrezan članek prinesel. To se razumeje, da proti nam vpije in sicer na nedeljski članek o brezobzirnej ekskluzivnosti in sovraštvu ljubljanskih Nemcev in bastardiranih Nemcev do vsega, kar je slovensko. Vpije, da lažemo. Ali hočejo, da z imenom imenujemo tisto omikano „nemško“ damo, ki je zagotovila, da svoje lože niti za tisoč goldinarjev ne da v porabo pri slovenskej predstavi? Ali nij ta prikazen bastardnega fanatizma dovolj podučljiva? Ako imenuje organ tiste nemškutarske stranke, ki si je morala po zadnjih trgovinskih volitvah od nas 30krat dati očitati sleparijo in goljufijo in je morala v zavesti svoje nemorale molčati, ko smo jo več kot 30krat citirali pred porotno sodbo na naš dokaz resnice, — ako imenuje ta organ našega psevdoliberalnega in turškega nemštva naš „Slovenski Narod“ „das Organ, welches die Kopf- und Nasenabschneiderpolitik der aufständischen südslavischen Brüder publicistisch vertritt,“ slobodno mu bilo! Opo-minjamo le, kako surovo, nečloveško so se tudi Nemci borili v zadnji vojski s Francozi, oni Nemci, ki nijso 400 let barbarskih Turkov za gospodarje in tlačitelje imeli, nego se oholo bahajo, da so prvi v omiki.

— (Prva slovenska predstava) v gledališči je v soboto, na korist Hercegovincev in Bošnjakov. Igralo se bode prvič: „Pokojni moj“.

— (Imenovanje.) G. J. Kristan, učitelj na kmetijskej in vinogradskej šoli na Slapu, je imenovan za nadučitelja na c. kr. učiteljišči v Kopru.

— (Konfiscirani zadnji „Slov. Narod“) so žandarji po Dolenjskem lovili na več krajih in „sumljive“ narodnjake pa-

zili zarad njega. Potem tacim je moral konfiskatorjem na pošti na Dolenjsko uiti, drugi je bil dosežen.

— (Nemila sosesčina.) Iz Jamnika se nam piše: Kolom-brdo je vas, ki šteje samo dve hiši, ki sediti ali visiti, da ne rečem stojiti, na vzhodno-severnem rebru široke Jalovica-plane. Pod hišami je jako v grdem kraju polje, nad njimi so lazi in še više dviguje se kaj strma in skalnata, pa pičlo obraščena jamniška gora. Strmina je taka, da tukajšnji kmet ne sme nič repe sejati, če neče, da mu pri prvem dežji, ko se nekoliko odebeli, ne izruje se vsled težnosti svoje in se ne potače na Čašnico. V noči od 24. do 25. oktobra čutili so prebivalci Jaka Baumgartnerjeve hiše močen potres, strop in peč sta se celo razpokala, okna so šklepetala, da je bilo kaj. Ko gospodar pri dnevnem svitanju vstane in v vežo stopi, zde se mu stopnice na gorenji vrh preveč svetle. Ko stopi na nje, da bi videl, od kod svetloba dohaja, zapazi, da je streha več sežnjeva na široko prodrta in ko pritava na vrh, občuti mesto čumnatinega stropa globoko jamo. Ko ves prestrašen leti v hišo po luč osveti še le, da je velikanska skala prodrla mu streho, strop v čumnato in še le, ko je obokani strop kletin razrušila v zadnji vstavila. Sedaj še le so si domačini raztolmačili, od kod je prihajal ponočni potres in si voščijo srečo, da se kakemu človeku nij kaj primerilo. Sadje, krompir, osušeno meso ki je bilo v čumnati in dve orjaški kadi kisline v kleti se bo uže pozabilo. Nadležnega gostača je pa takoj gospodar začel s pomočjo kamnosekov pred duri metati. Nij pa zadela ta nesreča v prvo tega moža, pred malo leti potokla mu je neka skala — ženo Uršo, ko je ravno na studencu povoje in plenice prala, (skoraj do mrtvega. Čeravno je še sedaj vsa pohuljena, okrevala je kmalu, saj tukajšnji kmet je iz železa, ne le trupla krepkega, tudi poguma ima natlačeno srce, da se akoravno ve, v kakej nevarnosti je, vendar z mirno vestjo po trudapolnem dnevu zarije k počitku v svisl mej seno dokler ga jutranja mrzleja sapa ne zbudi k težavnemu delu.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i starih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze tvađuho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, slujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo družih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svētnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dirsti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženji v čelni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih a mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vrnatih in pravih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svētovalce in člen mnogo učnih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalesciere je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Lakušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.
Dr. Angelsteina.
Berolin, 6. maja 1856.
Ponavljam izrekan gledé Revalesciere du Barry ravnstansko, najbolje spričevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Montona, Istra.
Učinki Revalesciere du Barry so izvrstni.
Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
Spričevalo št. 76.921.
Oberimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesciere du Barry popolnoma zdrav.
Wiljem Burkart, ranocelnik.
St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesciere). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila njeje bila v stanu odpraviti; toda Revalesciere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“
St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgotrajnem bolehanju glave in davljenji.
St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespauji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.
St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespauji in hujšanji.
St. 75.877. Flor. Külleja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanji v prsih.
St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokav in nogah i. d.
Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več n. oeni, gledé hrane.
V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr., 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu 2 v ploščicah 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Nahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenui Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnem lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varadinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih (udi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih). (252)

1860 drž. posojilo	111	50
Akcije narodne banke	933	—
Kreditne akcije	205	30
London	112	10
Napol.	8	99
C. k. cekini	5	32
Srebro	103	15

Naznanilo.

Štajerski deželni odbor naznanja s tem, da je služba jednega potovalnega učitelja in drugoga strokovnjakaškega učitelja za sadje-, vino- in kletovo gospodarstvo oddal na deželnej sadje- in vinorejske šoli pri Mariboru 1. septembra t. l., gospodu Henriku Kalmanu.

P. n. podružnice c. kr. štaj. deželnih gospodarskih društev, vinorejskih društev, občinam in drugim korporacijam Štajerske, katere se hočejo poslužiti posla potovalnega učitelja, in kateri žele udeležiti se potovalnega predavanja o sadje-, vino- in kletogospodarstvu, naj se obrnejo v tej zadevi na ravnost na ravnateljstvo deželne sadje- in vinorejske šole pri Mariboru.

Radi enakih potnih predavanj prouzročeni troški na dijetah in potovanji potnega učitelja izplačevali se bodo iz deželnega zaklada, tako, da ne nastanejo nikaki troški družbam itd. (368—2)

Gradec, 16. oktobra 1875.

Štajerski deželni odbor.

Tuji.

25. oktobra:

Pri **Slonu**: Dou iz Tržiča. — Blažič iz Ogerskega. — Muth iz Siseka. — Hofer iz Brna. — Pelikan iz Boštjanja. — Candusi iz Milana. — Perc iz Dunaja.

Pri **Malič**: Brauhbar iz Dunaja. — Urbančič iz Turna. — Steinbrecher iz Gradca. — Fleischman iz Berlina. — Löwy iz Dunaja. — pl. Vestenek iz Litije. — Schweinburger iz Dunaja.

Pri **Zamerci**: Korenčič iz Bistrice. — Langhof iz Zagreba.

Izveštaj!

Bolnica Feldhof tik Graca, uz koje se nalazi Panzionat za bolesi od mozga i živaca razne vrsti. — Godišnja uplatnica iznosi 1500 gld. a. v. — Krasan položaj kako u pogledu zdravstvenog tako u pogledu svake ugodnosti — leži 1100' nad povr. mora. Od Graca leži posahata udaljeno. Bolesi se leče po najnovijem načinu, zavod poseduje takodjer najnovije zgrade (apparate) lekarske.

Izveštaje podeljuje Upraviteljstvo (Direction).

(315—6)

Samo v
Pollak-ovej
najstarejšej in slavnjejšej
27 kr.
univerzalnej
zalogi blaga
na Dunaji,
Mariahilferstrasse 1,
prodaja se kakor je uže obče znano z najzvestejšo garancijo najboljšje kakovosti in pravosti blaga vedno najnovjejše blago na debelo in na drobno.
Ovčje-volnate oblačilne snove,
najfinejše in modernejše, za vsako sezono v vsakej barvi, gladke, progaste, jednoljne in šotsko karirane in sicer: **luster, rips, plaid-snovi, diagonal, flanel, Cheviot** (suknjene oblačila) in poleg še mnogo drugih stvari.
Platna, vsake vrste prta na mize iz cvilila in damastia, gradli, bel in barvast, pregrinjala, chiffon 1/4, celo 1/4, široki, perkal, turški kretion poleg tisoč drugih rečij.
Popolna zaloga pletenega blaga, zavračnikov za gospode in gospe.
Največja zaloga svilnatih in zametastih trakov v vsakej barvi in širokosti. **Ovčje-volnate in blond-čipke** tudi obšite z biseri, kakor tudi sploh vse v to stroko spadajoče stvari in to
vse le po
27 kraja.

Razpošiljatve proti poštnem povzetku tajok. Izgledki in zaznamke blaga zastonj in franko. (326—7)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

M. NEUMANN-ova
zaloga obleke za gospode
v Zagrebu, v Ljubljani, v Reki,
na Jelačić-evem trgu, v slonovej ulici, Lukman-ovej hiši, na Korzi,
odlikovan pri večjih industrijskih razstavah vsled dobrega in solidnega dela, priporoča svojo mnogovrstno zalogo najfinejših domačih in inozemskih snovi za vsako sezono.
Največja zaloga izdelane obleke
za gospode in dečke, (370—1)

lastnega izdelavanja, po najnižji ceni in proti garanciji dobre kakovosti.

Guba iz lodna	gl. 13 — 30	Suknje za lov	gl. 8 — 20
Kožuhi za potovanje	45 — 150	Zgornje suknje	11 — 35
Kožuhi za v mestu	32 — 200	Duhovenske suknje	22 — 50
Mehikanci	18 — 50	Ponočne suknje	10 — 30
Menčikovi plašči za dečke	9 — 16	Črni salon fraki	26 — 40
Zimske suknje	16 — 60	Črne salon obleke	25 — 50
Jesenske suknje	14 — 30	Črne salon suknje	13 — 38
Jesenske obleke	18 — 45	Črne salon jakete	12 — 30
Jesenske obleke za dečke	8 — 18	Saccos	7 — 30
Jesenske obleke za otroke	4 — 10	Zimske hlače	5 — 15
		Vestije (gilets)	2 — 5
		Zametaste, pliš- in svilnate vestije	6 — 15

Zaloga c. kr. združenih gumi-blaga fabrik Harburg-Dunaj, poprej J. N. Reithofer, dežni plašči za civil in vojake po fabriškej ceni.

Naročila iz dežele izvrše se takoj po poštnem povzetku in ne pristujoči komadi izmenjajo se radovoljno. Pri naročilih naznani naj se blagovoljno prsna širokost, eventualno dolgost koraka.

Livree in obleke za komitatne in magistratne straže varnosti izdelujejo se po ukazu.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.